

ΤΟΚΚΑ

MAYIS - ΜΑΪΟΣ 2010 ΣΑΥΙ / ΦΥΛΛΟ: 23

FES'in işbirliğinde BİLBAN - İKME yayın organı / Κοινή έκδοση BİLBAN - İKME σε συνεργασία με το FES

ÜCRETSİZ / ΔΩΡΕΑΝ

İlk düşünceler

Takis Hadjidemetriou Σοσιαλίστ İnisiyatifi

Endişem sadece Eroğlu'nun seçilmiş olması değildir ki o da önemli bir gerilemenin bir işareti, fakat daha fazla zaman kaybına neden olması endişe vericidir.

Tam olarak belirtecek olursak, Eroğlu'nun seçilmiş olmasını, çözümünü destekleyen Kıbrıslı Türk güçlerin bir başarısızlığı olarak değerlendiriyorum. Erdoğan'ın bir yenilgisi ve askerinin ile Türkiye'deki milliyetçilerin bir başarısı olarak görüyorum. Bu gerçekler, aynı zamanda, gelecekteki gelişmelerin ruhunu belirler.

Açıktır ki Erdoğan, Eroğlu'nun seçilmiş olmasının getireceği sorunların bilincindedir ve onları etkisizleştirmek için müdahale edecektir, ancak daha az olasılıklarla. Gelen bilgilere göre Eroğlu, görüşmelerin kaldığı yerden devam etmesini istediğini söylemektedir. Ve bu da olacaktır, ancak nasıl bir dinamizm ve nasıl bir irade ile? Süreci nasıl bir motor ve nasıl bir araç ile sürdüreceğiz?

Kimsenin şüphesiyle bakmadığı ve Türkiye'nin bile sonucunu etkileyemediğinin açık olduğu seçim süreci, Eroğlu'na ek bir prestij sağlamaktadır. Özellikle yakın bir gelecekte bir çözüm olmaması durumunda Bu prestiji nasıl kullanacağını zaman gösterecektir.

Eroğlu'nun Denktaş olmadığı görüşüne katılıyorum. Denktaş, Türkiye'yi genişletmek isteyen bir milliyetçi idi. Eroğlu ise kuzeyde ayrı bir Kıbrıs Türk devleti isteyen bir milliyetçidir. En iyi ikinci çözümü, yani, güneyde Kıbrıs Rum Cumhuriyetini, isteyen bizim güç-

lerin bir benzeridir.

Daha önceki dönemde var olan Kıbrıs konusuyla şimdiki arasındaki fark geçmişte toplumlararası çatışma, yani, Kıbrıslı Rumlara karşı Kıbrıslı Türkler ve Kıbrıslı Türklere karşı Kıbrıslı Rumların olmasıydı. Milliyetçi milliyetçilik dönemi. Enosis ve Taksim. Şimdi durumlar değişti ve milliyetçilik politize edilmiştir. Kıbrıslılaşmıştır. Ve Eroğlu'nun Kıbrıslı Türkler arasında temsil ettiği şey budur.

Kıbrıs konusunun politize edilmiş olması, çözüm için çalışan ve şu anda yenilgiye uğramış olan güçleri paralel bir yola doğru götürmektedir. Fakat mücadele edebilirler. Ve bu da bir umut vermektedir. İleriye doğru giden yolun belirleneceği bir aşamadayız: iki devlete doğru mu gideceğiz yoksa iki kesimli, iki toplumlu bir federasyon mu oluşturacağız?

Kıbrıs konusuna eşlik eden olaylar, bizi geri dönülmez bir sürece doğru götürmektedirler. Somut olarak:

1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin mülk konusunda, esas olarak şimdiki kullanıcının haklarını tanıyan kararı, Kıbrıs konusunun karakterini bugüne kadar inşa ettiğimiz aksine kökten değiştirmektedir.

2. Doğrudan ticaret konusu gündeme getirildikten sonra bertaraf edilmesi imkansız olacaktır. Bazı güçlerle, özellikle Türkiye'nin AB üyeliğine karşı olanlarla, ittifaklar kurarak geciktirebiliriz. Bilmeliyiz ki konuyu ileriye götürmek isteyenler her zaman Lizbon anlaşmasının çelişkili maddesini kullanacaklardır. Böyle bir gelişmenin so-

nuçları ekonomik değerinden çok daha fazla olacaktır.

3. Avrupa Birliği içinde NATO bağlantılı süreçler ileriye götürülmektedir ki böyle bir gerçek, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin AB içindeki önemini azaltmaktadır.

4. Tımpou (Ercan) hava alanıyla ilgili fikirler de tartışılmaktadır.

İlerlemekte olduğu şekliyle böyle bir sorun içsel boyutlarına indirgenecektir. Kimse öldürülmüyor ve hemen hemen her yere sorunsuz gitmekteyiz. Limnitis de açıldığında, coğrafik bir normalleşme de olacaktır. Sorunu uzatmak Kıbrıslılardan başka kimsenin zararına olmayacaktır. Bütün bunlarla, Kıbrıs konusu bir çürüyüşlük döneminden geçmektedir. Siyasi partilerin dogmatik pozisyonları dışında, kapzamlı bir yeniden değerlendirme ivedilikle gereklidir.

BM genel sekreterinin planının şeytanlaştırılması ve "takvimsiz ve arabulucusuz görüşmeler" leyhinde tekrarlanan demeçlerde ifadesini bulan geçmişin pozisyonları, geçerliliğini yitirmiştir ve bizleri birçok yararlı unsurlardan ve süreçlerden mahrum bırakmıştır. Annan planı, daha büyük ve daha hızlı bir ilerleme sağlamada yararlı bir araç olabilirdi. Her ne kadar da takvim sınırlamalarını kınamış olsak da, bunlar vardı ve operasyonel durumun şekillenmesine yardımcı olmaktadır. Arabuluculuklar da bu yönde yardım etmekteydi. Çözümün koşullarını yaratmak için yabancılara yardımına ihtiyacımız vardır. Ayrıca, Eroğlu'nun seçildiğinin ertesi günü onları hatırladık. İçinde tepkisel retçi tutumlar olmayan, ancak açık ufukları olan yeni bir

politikaya ihtiyacımız vardır.

Bütün bunların ötesinde, uluslararası durum mali krizle birlikte kökten değişmektedir. Aklımızda tutmamız gereken diğer husus ise Yunanistan'daki krizdir.

Papandreu'nun Türkiye ile daha yakın ilişkiler yönündeki doğru tutumu, Kıbrıs sorununun yarattığı gerilim ile uyum içinde değildir. Uzlaşma, işbirliği ve karşılıklı çıkarlara hizmet etme politikası, mutlak hedefler politikası ve tarafımızın inisiyatif alma konusundaki yeteneksizliği ile çelişmektedir.

Uluslararası unsur Kıbrıs'taki gelişmelerden dolayı hayal kırılığına uğramıştır ve her iki tarafı da bundan sorumlu tutmaktadır. Kıbrıs Türk tarafı leyhine olan sav plana evet demiş olmalarıdır; tarafımız leyhine olan sav ise görüşmelerdeki gecikmelerden sorumlu olmasına rağmen, cumhurbaşkanının çözüm istediğine ilişkin ikna edici olmasıdır.

Görüşmelerin verimsiz bir şekilde sürdürülmesi nedeniyle BM'nin geri çekilmesi tehlikesiyle karşı karşıya bulunmaktayız. Bu nedenle, görünmez bir sonu olan kronik bir durumla karşı karşıya kalacağız.

Önerimiz nedir? Çözüm yönünde hareketlenmeye ve girişim yapmaya ihtiyacımız vardır. Bunları tartışmalıyız.

Harekete geçerse başarılı olabilir miyiz? Bilemeyiz, ama şimdi hareket etmek zorundayız.

2011 yılında Türkiye'de seçimler var ve bu da yeni bir takvim belirlemektedir. Bunlar, ilk düşüncelerimi oluşturmaktadır.

Οι πρώτες σκέψεις

Tákis Χατζηδημητρίου Πρωτοβουλία Σοσιαλιστών

Η ένγνια μου δεν είναι μόνο η εκλογή Έρογλου που κι αυτή αποτελεί μια ένδειξη σοβαρής οπισθοδρόμησης αλλά και πολλά άλλα που συνοδεύουν την άκαρπη πάροδο του χρόνου

Συγκεκριμένα : Κρίνω την εκλογή του Έρογλου ως αποτυχία των δυνάμεων που υποστηρίζουν λύση ανάμεσα στους ΤΚ. Τη θεωρώ ως ήττα του Ερντογάν κι ως επιτυχία του στρατού και των εθνικιστικών δυνάμεων στην Τουρκία. Αυτά τα δεδομένα ορίζουν και το πνεύμα των μελλοντικών εξελίξεων.

Είναι βέβαιο ότι ο Ερντογάν βλέπει τα προβλήματα που εγκυμονεί η εκλογή του Έρογλου και ότι θα επέμβει με στόχο να τα εξουδετερώσει όμως με μειωμένες δυνατότητες. Οι πληροφορίες φέρουν τον Έρογλου να θέλει να συνεχίσει τις συνομιλίες εκεί που έμειναν. Κι αυτό θα γίνει, όμως με ποιο δυναμισμό και ποια έλξηση. Με ποια μηχανή και με ποιο όχημα θα συνεχίσουμε την πορεία.

Η διενέργεια εκλογών που κανένας δεν αμφισβήτησε και που έκανε φανερό ότι ούτε η Τουρκία μπόρεσε να επηρεάσει το αποτέλεσμα δίνει πρόσθετο κύρος στον Έρογλου. Πως θα το χρησιμοποιήσει θα φανεί με την πάροδο του χρόνου ιδιαίτερα αν δεν υπάρξει λύση το άμεσο προσεχές χρονικό διάστημα.

Συμφωνώ ότι ο Έρογλου δεν είναι Ντενκτάς. Ο Ντενκτάς ήταν ένας εθνικιστής που ήθελε να κάνει την Τουρκία μεγαλύτερη. Ο Έρογλου είναι ένας εθνικιστής του βορρά που θέλει μια χωριστή ΤΚ Δημοκρατία του βορρά. Είναι το αντίστροφο των δικών μας

δυνάμεων που θέλουν την δεύτερη καλύτερη λύση, την ΕΚ δημοκρατία του νότου

Η διαφορά μεταξύ της προηγούμενης περιόδου του Κυπριακού από την τωρινή είναι ότι στο παρελθόν υπήρχε διακοινοτική σύγκρουση, οι ΕΚ εναντίον των ΤΚ και οι ΤΚ εναντίον των Ελλήνων. Ηταν η περίοδος του εθνικιστικού εθνικισμού. Ένωση και διχοτόμηση. Τώρα τα πράγματα έχουν διαφοροποιηθεί κι έχει πολιτικοποιηθεί και ο εθνικισμός. Έγινε κυπριακός. Και αυτόν είναι που αντιπροσωπεύει ο Έρογλου ανάμεσα στους ΤΚ.

Αυτή η πολιτικοποίηση του Κυπριακού οδηγεί σε παράλληλη πορεία και τις δυνάμεις που εργάζονται για πολιτική λύση και που αυτή τη στιγμή είναι οι ηττημένες. Μπορούν όμως να παλέψουν. Κι αυτό παρήκει μια ελπίδα

Βρισκόμαστε στη φάση που θα κριθεί η μελλοντική πορεία: Θα πάμε στα δύο κράτη ή θα πετύχουμε την Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία;

Τα γεγονότα που συνοδεύουν πια το Κυπριακό οδηγούν σε μια μη αναστρέψιμη πορεία. Συγκεκριμένα:

1. Η απόφαση του ΕΔΑΔ για το περιουσιακό αλλάζει ριζικά τη φυσιογνωμία του Κυπριακού όπως την οικοδομήσαμε ως σήμερα με πιο κύριο χαρακτηριστικό την αναγνώριση των δικαιωμάτων του χρήστη.

2. Από τη στιγμή που τέθηκε το θέμα του απ' ευθείας εμπόριου θα είναι δύσκολο να το ματαιώσουμε. Μπορούμε να το καθυστερήσουμε επιτυχάνοντας συμμαχίες με κάποιες δυνάμεις, ιδιαίτερα με εκείνες που αντιτίθενται στην ένταξη της Τουρκίας. Να ξέρουμε όμως ότι κι εκείνοι που θέλουν την προώθηση του θα συνεχίσουν να χρησιμο-

ποιούν το διφορούμενο άρθρο της συνθήκης της Λισαβόνας. Οι συνέπειες από μια τέτοια εξέλιξη θα είναι πολύ μεγαλύτερες από το οικονομικό τους αντίκρυσμα.

3. Προωθούνται διαδικασίες που παρακάμπτουν την ΚΔ στις σχέσεις ΕΕ και ΝΑΤΟ πράγμα που μειώνει τη σημασία της μέσα στην ΕΕ.

4. Τώρα συζητούνται και ιδέες για το αεροδρόμιο της Τύμπου.

Το πρόβλημα όπως εξελίσσεται θα περιοριστεί στα εσωτερικές του διαστάσεις. Κανένας δεν σκοτώνεται και κυκλοφορούμε παντού σχεδόν χωρίς προβλήματα. Όταν θα ανοίξει και ο Λιμνίτης θα επέλθει και μια γεωγραφική αμαλοποίηση. Η παράταση του προβλήματος θα παραβλάπτει πια μόνο τους Κυπρίους και κανένα άλλο.

Με αυτά το Κυπριακό διανύει περίοδο αποσύνθεσης. Χρειάζεται επείγοντως συνολική επανεκτίμηση έξω από τις δογματικές κατά κύριο λόγο κομματικές τοποθετήσεις

Οι τοποθετήσεις του παρελθόντος με τη δαιμονοποίηση του Σχεδίου του Γ.Γ. του ΟΗΕ και τις επαναλαμβανόμενες διατυπώσεις «για συνομιλίες χωρίς χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησίες» έχουν εξαντλήσει τα όρια τους και μας έχουν αποστερήσει από πολλά χρήσιμα στοιχεία και διαδικασίες. Το Σχέδιο Ανάν θα μπορούσε να λειτουργήσει ως χρήσιμο εργαλείο για μεγαλύτερη και ταχύτερη πρόοδο. Η πράξη απέδειξε ότι όσο και να αποκηρύσσαμε τα χρονοδιαγράμματα αυτά υπήρχαν και συνέβαλλαν στη διαμόρφωση των καταστάσεων. Το ίδιο και οι επιδιαιτησίες. Έχουμε ανάγκη την παρεμβολή των ξένων για τη διαμόρφωση συνθηκών λύσης. Άλλωστε τους θυμηθήκαμε την επομένη της εκλογής του Έρογλου.

Χρειαζόμαστε μια νέα πολιτική ανοικτών οριζόντων χωρίς άμεσες απορρίψεις.

Πέραν όλων αυτών αλλάζει ριζικά και το σκηνικό στο διεθνή χώρο με την οικονομική κρίση. Η κατάσταση στην Ελλάδα είναι ένα άλλο στοιχείο που πρέπει να συνηπολογίσουμε.

Η σωστή κίνηση του Παπανδρέου για στενότερες σχέσεις με την Τουρκία βρίσκονται σε δυσαρμονία με την ένταση που το Κυπριακό δημιουργεί. Η πολιτική των συμβιβασμών της συνεργασίας και της εξυπηρέτησης των αμοιβαίων συμφερόντων βρίσκονται σε σύγκρουση με την πολιτική των απόλυτων στόχων και της αδυναμίας ανάληψης πρωτοβουλιών της δικής μας πλευράς.

Ο διεθνής παράγοντας είναι απογοητευμένος από τις Κυπριακές εξελίξεις και θεωρεί υπεύθυνες και τις δύο πλευρές. Επιχείρημα υπέρ των ΤΚ είναι ότι ψήφισαν το σχέδιο, επιχείρημα υπέρ της δικής μας πλευράς είναι ότι ο Πρόεδρος έπεισε ότι θέλει λύση παρόλο ότι του καταμαρτυρούν και ευθύνες για καθυστερήσεις στις συνομιλίες.

Διατρέχουμε πια τον κίνδυνο με μια άκαρπη συνέχιση των συνομιλιών να αποσυνθύν τα Ην. Έθνη οπότε θα μπορούμε σε μια νέα χρονιότητα με αφανές το τέλος.

Τι προτείνουμε; Χρειαζόμαστε κινήσεις λύσης. Πρωτοβουλίες. Αυτές να τις συζητήσουμε.

Αν κινηθούμε θα πετύχουμε; Δεν το ξέρουμε όμως πρέπει να κινηθούμε τώρα.

Το 2011 Θα έχουν εκλογές στην Τουρκία κι αυτό ορίζει ένα νέο χρονοδιάγραμμα. Αυτά σαν πρώτες σκέψεις.

Ανοικτή Επιστολή

Αγαπητοί μου συμπατριώτες

1. Έχω χάσει τελευταία τον ύπνο μου με τις πολιτικές μας εξελίξεις. Άλλοι τον έχασαν με την οικονομική κρίση που μας πολιορκεί, αυτή όμως θα περάσει, αργά ή γρήγορα, με βάση τη θεωρία των οικονομικών κύκλων. Τι θα γίνει όμως με το μέλλον του νησιού μας; Πορευόμαστε ακάθεκτοι τον τελευταίο μισό αιώνα από το κακό στο χειρότερο και ο τόπος μας και οι άνθρωποί του χάνονται.

2. Ένα-ένα τα σχέδια και πρωτοβουλίες λύσεων συμβίωσης και προοπτικής προόδου και ευημερίας τα έχουμε στραπατσάρει, τα τινάζαμε στον αέρα, μια εμείς και μια οι Τούρκοι, γυρεύοντας πάντα κάτι καλύτερο, με αποτέλεσμα να μείνουμε σήμερα ξεκρέμαστοι και εκτεθειμένοι μπροστά στον εθνικισμό που επανέρχεται με την μορφή του Έρογλου, και όχι μόνο... Και φτάσαμε στο τραγελαφικό να ελπίζουμε τώρα από την Τουρκία να πιέσει για λύση, αφού ο «νέος» Τουρκοκύπριος ηγέτης είναι πιο ευχαριστημένος όπως έχουν τα πράγματα...

3. Αφού δεν είδαμε τι γινόταν στην πατρίδα μας για πολλές δεκαετίες, αφού δεν είδαμε τη συρρίκνωση του πληθυσμού της τουρκοκυπριακής κοινότητας που προέκυψε από τη δική μας βουλιμία και αλυτρωτικές ψευδαισθήσεις και από την τουρκική επεκτατικότητα και διχοτομική στόχευση που εξυπηρετούσαν ξένα παρά δικά μας συμφέροντα, οδηγήσαμε τα πράγματα στον ανεξέλεγκτο εποικισμό και εκτουρκισμό της μισής μας πατρίδας, ενώ χάσαμε τον έλεγχο και στο άλλο μισό. Και καταντήσαμε να συζητούμε μια ζωή για το Κυπριακό ενώ η ποιότητα ζωής έχει υποβαθμιστεί επικίνδυνα.

4. Μηδενίζοντας τη μοναδική ιστορική προοπτική που δημιουργήθηκε τον τελευταίο μισό αιώνα για ενοποίηση του λαού του νησιού μας, που φάνηκε πιθανή το 2003 ως αποτέλεσμα της εξέγερσης των Τουρκοκυπρίων ενάντια στην σκληροπυρηνική τους ηγεσία, και αφού αποφύγαμε να δουλέψουμε να κάνουμε το σχέδιο Ανάν καλύτερο και να το υποστηρίξουμε για να σταματήσουμε τον κατήφορο και την κατοχή, πείσαμε τον εαυτό μας ότι κάναμε αντίσταση και μείναμε στο κενό. Αντίσταση όμως θα ήταν να βασιστούμε κάπου για να κτίσουμε προοπτική και μέλλον για τον τόπο μας κι όχι να περιχαρακωθούμε πίσω από τις φοβίες και τις ανησυχίες μας που μας της αναμόχλευσε ο εθνικισμός μας που πουθενά δεν μπορεί να μας οδηγήσει.

5. Γίνεται τώρα μια σημαντική (τελευταία ίσως) κίνηση για να ξεπεράσουμε το αδιέξοδο. Εμείς όμως είμαστε κολλημένοι και ζητούμε μάλιστα από τον Πρόεδρό μας να αποσύρει τα όσα συμφωνήσαμε με τον κ Ταλάτ και να αρχίσουμε από την αρχή. Αυτό πολύ θα το ήθελαν οι ακραίοι κάθε πλευράς για να διατηρήσουν την μίζερη διχοτόμηση που πιστεύουν ότι την ελέγχουν καλύτερα απ' ό,τι ένα ενωμένο νησί με ανάμειχτους κατοίκους. Αποψη τους, βέβαια, που δικαιούνται να την έχουν αφού είναι τόσο κολλημένοι στην εθνικοφοροσύνη τους, όμως ο λοιπός πληθυσμός δεν βλέπει πως η διατήρηση της σημερινής διχοτόμησης (που σύντομα θα πάψει να είναι ντε-φάκτο και θα γίνει ντε-γιούρε – βλ. ΕΔΑΔ, βλ. απευθείας εμπόριο) θα καταστρέψει οριστικά την επιβίωσή μας στο αγαπημένο μας νησί; Πώς θα ζήσουμε (είτε οι ΕΚ είτε οι ΤΚ) όταν στα επόμενα χρόνια το μισό σχεδόν εκατομμύριο εποίκων (είτε τους έχουν δώσει «ιθαγένεια» είτε όχι) θα αυξηθεί ακόμη πιο πολύ και θα καταστήσει τη ζωή όλων των γνήσιων Κυπρίων αφόρητη αφού θα έχει αλλοιώσει οριστικά και αμετάκλητα όλες τις παραμέτρους λύσης που προσδοκούσαμε όλα αυτά τα χρόνια.

6. Ο Κληρίδης, παρά και τα δικά του λάθη, είχε σε διάφορες ευκαιρίες ζητήσει να λογικευτούμε και να προλάβουμε τα χειρότερα. Το έκανε το 1973/4 όταν είχε σχεδόν φτάσει σε συμφωνία με τον Ντενκτάς, που ήταν καλύτερη από τη Ζυρίχη αλλά επειδή απέκλειε την Ένωση δεν την αποτολμήσαμε... Δεν είχαμε ακόμη ωριμάσει ως λαός. Το τραγικό όμως είναι ότι δεν φαίνεται να έχουμε ωριμάσει ούτε και σήμερα. Το έκανε (ο Κληρίδης) το 1974/5 στην γκαλερί Αργώ που προ-λάλησε την ανάγκη ομοσπονδιακής λύσης και

τον θεώρησαν ηττοπαθή και μειοδότη, αλλά δυόμιση χρόνια μετά την δεχτήκαμε (την ομοσπονδία) όταν πλέον οι πρόσφυγες δεν ήταν μέσα στα αντίσκηνα και δεν ήταν άμεσα ανθρωπιστικό θέμα η επιστροφή τους. Είχαν βλέπτετε αρχίσει να συνηθίζουν όλοι με τα νέα δεδομένα αντίστασης ή βολέματος ή προσδοκίας για κάτι το καλύτερο που δεν κινούνταν. Είχε βέβαια στο μεταξύ ισχυροποιηθεί και η τουρκική αδιαλλαξία που πίστευε πως το Κυπριακό είχε λυθεί το 1974...

7. Και ήλθε το 2003-04 όπου η νέα τουρκική κυβέρνηση υπό τους Γκιουλ-Ερντογάν διατράνωναν πως ήθελαν λύση και πως το Κυπριακό δεν είχε λυθεί το 1974. Η προσπάθεια Κληρίδη (παρά τα πιεσμοί με την, νωρίτερα, καταστροφή των ιδεών Γκάλι και τους S-300) άρχισε να ανοίγει επιτέλους προοπτική λύσης. Στην ίδια περίοδο η ενεργός συμπαράσταση της Ελλάδας και η σύμπλευση των νέων ηγετών στην Τουρκία (ενθαρρυμένοι και από την κινητοποίηση των Τουρκοκυπρίων την οποία βέβαια και ενθάρρυναν) οδηγούσαν τα πράγματα στην επίλυση και επανένωση του νησιού μας και στο σταμάτημα της κατρακύλας αλλοίωσης του νησιού μας.

8. Κι ενώ οι Τουρκοκύπριοι ενέτειναν τον αγώνα τους και έτειναν χέρι φιλίας και συνεργασίας προς εμάς (μέσα από την απογοήτευση και μιζέρια που τους οδήγησαν οι εθνικιστές και τα ξένα συμφέροντα για μισό αιώνα), εμείς ζώντας σε άλλες εποχές, ίσως γιατί ποτέ δεν πιστέψαμε στους ανθρώπους, ίσως γιατί είχαμε πολλές τραυματικές εμπειρίες που δεν μας άφηναν, ίσως γιατί κάποιος μάς θέλανε να μείνουμε κολλημένοι για να μας εκμεταλλεύονται, μείναμε στην άρνηση και την εθνική αντίσταση. Μια αντίσταση στην οποία οδηγήθηκε ο λαός ενθαρρυμένος από εκείνους που δεν είχαν το όραμα αυτό της νέας εποχής που ορθωνόταν μπροστά μας.

9. Και αφού οι Τουρκοκύπριοι ολοκλήρωσαν την εξέγερσή τους (και παρά το ράπισμα που δέχτηκαν κατά το δημοψήφισμα με το ΟΧΙ των Ελληνοκυπρίων) ανάδειξαν το 2005 ηγέτη τους έναν ΤΚ πολιτικό της αριστεράς που είχε συμμετάσχει στην εξέγερση και που πίστευε στη λύση, και που δήλωνε πως ήθελε μια πραγματική ομόσπονδη Κύπρο για τους Κυπρίους (διαμετρικά αντίθετος με τα όσα πρόσβευε και προωθούσε για 50 χρόνια ο Ντενκτάς). Και συνέβαλε η παρουσία Ταλάτ στην αλλαγή των δεδομένων και στην ελεύθερη Κύπρο όπου ο λαός άρχισε να συνειδητοποιεί τι γινόταν και έφερε στην εξουσία τον επίσης αριστερό πολιτικό Δημήτρη Χριστόφια – μια προσωπικότητα ευγενική και ανθρώπινη, έναν ηγέτη που πίστευε στον άνθρωπο, που πίστευε στη λύση.

10. Όμως η συγκυρία δεν ήταν αρκετή, αφού χάσαμε πολύτιμο χρόνο με την αντιδραστική μας κυβέρνηση (τρία χρόνια σύμπλευσης Τάσσου-Ταλάτ δεν μας οδήγησαν πουθενά παρά στην πτώση της διοίκησης του κόμματος της αριστεράς στην ΤΚ κοινότητα από το οποίο είχε ξεπηδήσει ο κ Ταλάτ) με αποτέλεσμα να είναι κάπως πιο δύσκολα τα πράγματα, παρά το ότι η παρουσία Ταλάτ και Χριστόφια υποσχόταν επιτέλους το θαύμα.

11. Δυστυχώς το θαύμα έμεινε στη μέση αφού η Άγκυρα (ή το βαθύ κράτος) φαίνεται πως δεν τον ήθελαν να φτάσει στο τέρμα της διαδρομής. Όμως ενώ διαφαινόταν ουσιαστική πρόοδος και οι δυο ηγέτες μας σιγά-σιγά προχωρούσαν και ελπίζαμε πως θα επενέβαινε ο διεθνής παράγων για την επιτυχία της προσπάθειας, αυξήθηκαν οι μαξιμαλιστές του ελληνοκυπριακού περιγύρου με δηλώσεις τους που υπέσκαπταν τη λύση, οι οποίοι συνέβαλαν στην αύξηση του αντίστοιχου τουρκικού μαξιμαλισμού που έφερε τον Έρογλου στην εξουσία. Και όλα έγιναν ξαφνικά πιο απαισιόδοξα.

12. Οι μαξιμαλιστές συνεχίζουν βέβαια το βιολί τους, λέγοντας πως τι Ταλάτ τι Έρογλου, και πως μόνο η Τουρκία μπορεί. Είτε είναι έτσι είτε όχι, τώρα δεν μας μένει άλλη διέξοδος από την αξιοποίηση της ευρωπαϊκής εικόνας και προσπάθειας που προωθεί συστηματικά η Τουρκία με τους Γκιουλ-Ερντογάν με το να τους φέρουμε στο ίδιο τραπέζι, μαζί με την Ευ-

ρωπαϊκή Ένωση (που η Τουρκία την δέχεται να προεδρεύει...), τον ΟΗΕ, την Αγγλία, την Ελλάδα, και, βεβαίως, με τις δυο κοινότητες, για να φτάσουμε στη συμφωνία. Ο Αναστασιάδης την ονομάζει διευρυμένη διαπραγμάτευση των δυο ηγετών, ο Χριστόφιας την επιθυμεί να γίνει μόνο αν θα είναι παρούσα και η Κυπριακή Δημοκρατία, πέρα από τις δυο κοινότητες, κοκ.

13. Εγώ λέω πως έφτασε η ώρα. Ήταν ή επίτας. Ας αρπάξουμε την ευκαιρία των διευρυμένων συνομιλιών κι ας αναγκάσουμε τον Έρογλου να συνθηκολογήσει, ή αλλιώς ας εκτεθεί ενώπιον όλων για την αδιαλλαξία του. Αν η Τουρκία παρουσιαστεί η αδιάλλακτη, ας πληρώσει αυτή το τίμημα. Φτάνει να τεθεί η συζήτηση στη βάση των αρχών που έχουν συμφωνηθεί μέχρι σήμερα. Τι έχουμε να χάσουμε; Αντίθετα, μόνο κέρδη μπορούμε να αποκομίσουμε τώρα που η Τουρκία το παίζει προοδευτική και ανοικτόμυαλη και θέλει να κερδίσει τους Ευρωπαίους. Διότι εξάλλου πώς αλλιώς πιστεύουμε πως θα λύσουμε το Κυπριακό; Με συνομιλίες τετ-α-τετ με τον Έρογλου; Ούτε ύστερα από εκατό χρόνια δεν φαίνεται να είναι δυνατή η συνεννόηση μαζί του αν θα είναι μόνος του στο τραπέζι χωρίς πλαίσια και επιτήρηση.

14. Άρα ας κάνουμε επιτέλους το άνοιγμα. Ας αρπάξουμε την πρόταση (μπλόφα ή μη) της Τουρκίας κι ας σπεύσουμε να φτάσουμε στη λύση-πακέτο που να μας απελευθερώσει από τη μιζέρια της διχοτόμησης που καμιά προοπτική δεν φαίνεται να δίνει στο νησί μας και τους ανθρώπους του. Ας προκαλέσουμε την αντιστροφή της κατοχής, την λήξη του εποικισμού, την λήξη της καταπάτησης της περιουσίας μας και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ας δώσουμε την ευκαιρία για ανοικοδόμηση και επιστροφή. Ας κινηθούμε με τρόπο που να κερδίσει την εκτίμηση των απλών ανθρώπων στην Κύπρο και το εξωτερικό. Ας δυναμώσουμε το εσωτερικό μας μέτωπο ενισχύοντάς το με αυτοπεποίθηση, περηφάνια και προοπτική. Ας κάνουμε τους Τουρκοκύπριους να κοιτάζουν και πάλι προς εμάς ως την σανίδα σωτηρίας τους, για να αποπροσκολληθούν για τα καλά από τους κύκλους που τους καταδίκασαν στην καθυστέρηση και τον ξεριζωμό για 50 τόσα χρόνια (έστω κι αν μερικοί από αυτούς βολεύτηκαν και νέμονται τη γη και το βιος μας). Ας τονώσουμε την εμπιστοσύνη στον κάθε πολίτη αυτού του τόπου πριν χάσουμε και τ' αυγά και τα καλάθια. Ήδη ένας φίλος επιχειρηματίας μου είπε πρόσφατα πως έχει απογοητευθεί πλήρως πως λύση δεν έρχεται και πως από τώρα έχει ήδη κάνει κινήσεις για να μεταφέρει στο μέλλον τα κεφάλαιά του στο εξωτερικό σταματώντας οριστικά τις επενδύσεις στην Κύπρο... Πού πάμε λοιπόν με μισή πατρίδα και χωρίς προοπτική;

15. Μια παλιά αμερικανο-εβραία φίλη, Καθηγήτρια πανεπιστημίου, παντρεμένη με φίλο ΕΚ της Αγγλίας, μου ανέφερε σε πρόσφατη επίσκεψή της στην Κύπρο πως ο εθνικισμός και ο φανατισμός μόνο καταστροφή μπορούν να φέρουν και ότι η ίδια πιστεύει πως το Ισραήλ δεν έχει μέλλον και πως θα αφανιστεί στα επόμενα 50 χρόνια υπό την πίεση των αμέτρητων Αράβων. Εκπλάγηκα γιατί θεωρούσα το Ισραήλ άτρωτο. Κι όταν σου το λέει μια Εβραία Καθηγήτρια αυτό, μετρά. Μού είπε όμως και ότι ανάλογη τύχη θα έχει και η Κύπρος αν δεν βρούμε τον τρόπο να την επανενώσουμε για να την κάνουμε την Κύπρο των ανθρώπων της, την Κύπρο της συνεργασίας, της ανθρωπιάς και της προοπτικής. Ας μας προβληματίσει αυτό το τελευταίο ακόμη πιο πολύ. Εμένα με έχει σοκάρει.

Συναγωνιστικά,

Γαστών Νεοκλέους

Açık Mektup

Sevgili yurttaşlar,

1. Siyasi gelişmeler nedeniyle son zamanlarda uykularım kaçtı. Başkalarının da, bizi kuşatan mali kriz nedeniyle uykuları kaçtıysa da, iş dönüşümleri teorisine göre eninde sonunda kriz geçecek. Ama adamızın geleceği ne olacak? Son yarı yüzyıldan bu yana kötüden daha kötüye gittik ve toprağımız ve halkımız kaybolmaktadır.

2. Çözümlerin, olası ilerleme ve refahın öngörüldüğü plan ve girişimleri birer birer harcadık, bir defasında biz, bir defasında da Türkler, her zaman daha iyi bir şey bekleyip sonuç olarak muallâkta kalarak milliyetçiliğe maruz kaldık ki bu milliyetçilik Eroğlu şeklinde geri gelmekte ve sadece o da değil... Ve şimdi de öyle bir saçma noktaya geldik ki "yeni" Kıbrıs Türk liderinin var olan durumundan memnun olduğu için Türkiye'nin bir çözüm yönünde baskı yapacağını umut eder olduk...

3. Onlarca yıldan beri ülkemizde neler olduğunu görmemizden dolayı, bizim hırslımız ve irredentist çürümüşlüğüümüz ile çıkarlarımızdan fazla yabancıların çıkarlarına hizmet eden yayılmacı ve taksimci Türk politikasının neden olduğu Kıbrıs Türk toplumunun küçülmesi gerçeğini göremediğimiz için, ülkemizin yarısının yerleşime açılmasına ve Türkiyeleştirilmesine yol açarken, diğer yarısında da kontrolü kaybettik. Ve Yaşam kalitesi tehlikeli bir biçimde kötüleşirken, bir ömür boyu Kıbrıs sorununu tartışmaya devam etmekteyiz.

4. Son yarım yüzyılda yaratılan adamız halkının birleştirilmesi eşsiz tarihsel perspektifinin sıfırlanması, ki bu, Kıbrıslı Türklerin 2003 yılında katı tutumlu liderliklerine karşı ayaklanmaları nedeniyle mümkün görünmekteydi ve Annan planını iyileştirmekten kaçınmamız ve tepe aşağı yuvarlanışı ve işgali durdurmamız için onu desteklememizden dolayı, direndiğimiz yönünde kendi kendimizi ikna ettik ve bir boşlukta kaldık. Ancak, direniş, bizi hiçbir yere götürmeyen milliyetçiliğimizin kışkırttığı korkularımızın ve endişelerimizin arkasına mevzilenmek yerin, ülkemizin geleceği için vizyon inşa etmeye yarayacak bir temele dayandırılması gerekmektedir.

5. Şimdi, çıkmazın aşılması için önemli (belki de son) bir girişim yapılmaktadır. Ancak, sıkıştık ve cumhurbaşkanımızdan, Talat ile anlaşmış tüm hususları geri çekerek sıfırdan başlamayı istemekteyiz. Her iki tarafın da aşırı tutumlarının gerçekten istediği budur, çeşitli kökenlerden gelen yurttaşları olan bir ada yerine, daha iyi kontrol edeceklerine inandıkları bu üzücü bölünmüşlüğü sürdürmek. Pek tabii ki bu kendi görüşleridir ve milliyetçiliklerine takıntılı oldukları için bunu savunmaya hakları vardır, ancak, nüfusun geriye kalan kısmı, bugünkü bölünmüşlüğü (ki pek yakında de fakto olmaktan çıkıp de jure olacak – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı ve doğrudan ticarete bakınız) nasıl sürdürülebileceğini anlamamakta ve bu bölünmüşlük sonunda sevgili adamızdaki varlığımızı tehdit eder duruma gelecektir? Önümüzdeki yıllarda, yaklaşık yarım milyon olan yerleşiklerin sayısı ("yurttaşlık" verilmiş ya da verilmemiş olsun) daha da artarak yıllardır umut bağladığımız çözüm parametreleri geriye dönülmez bir şekilde değişmiş olacağı için yerli Kıbrıslıların yaşamını dayanılmaz hale getirdiği zaman, ister Kıbrıslı Rum ister Kıbrıslı Türk olalım, yaşamımızı nasıl sürdüreceğiz?

6. Kendi hatalarına rağmen, Klerides, bizi birkaç kez uyararak daha da kötüsünden kaçınmak için aklımızı başımıza toplamamızı istemişti. Bu uyarılarından birini, Denктаşla 1973/74 yılında Zürih'ten daha iyi olan fakat enosisi dışladığı için kabul etmeye cesaret edemediğimiz bir anlaşmaya varmak üzere olduğu bir aşamada yap-

mıştı... Bir halk olarak henüz olgunlaşmamıştık. Trajik olan odur ki bugün de henüz olgunlaşmadık. Klerides federasyon önerisini kabul etmemizi 1974/75 yılında Argo galerisinde istediğinde teslimiyetçilikle suçlanmıştı, ancak iki buçuk yıl sonra göçmenler artık çadırlarda olmadığı ve geri dönüşleri ivedi bir insani gereksinim olmadığı aşamada bu öneriyi kabul ettik. Görüldüğü gibi herkes direnişin ve çözümün yeni gerçeklerine alışmaya ve daha iyi bir şey için beklenti içinde olmaya başlamıştı ve hiçbir yere taşınmaya niyetleri yoktu. Bu arada, Kıbrıs konusunun 1974 çözümlendiğine inanan Türk uzlaşmazlığı güçlendi.

7. Ve 2003-2004 geldi ve yeni Gül-Erdoğan hükümeti çözüm istediği ve Kıbrıs sorununun 1974'te çözümlenmediği görüşünde olduğu izlenimi verdi. Klerides'in çabası, (Ghali Fikirleri Demeti ve S-300 füzelerinin tahrip edilmesinin getirdiği olumsuzluklara rağmen) en sonunda çözüm olasılığının önünü açmaya başladı. Yunanistan'ın aktif desteği ve (Kıbrıslı Türklerin harekete geçmesinden cesaretlenen ve onlardan da cesaret alan) Türkiye'deki yeni liderlerin tutarlılığı çözüme ve adamızın yeniden birleştirilmesinin yolunu açmaktaydı ve adamızın aşağıya doğru kaymasını durdurmaktaydı.

8. Ve Kıbrıslı Türkler mücadelelerini yoğunlaştırırken ve bize dostluk ve işbirliği elini uzatırken (yarım yüzyıl boyunca milliyetçilerin ve yabancı çıkarların onları sürüklediği hayal kırıklığı ve sefaletin içinden), bir başka dönem içinde yaşayan bizler, belki de hiçbir zaman halka inanmadığımız için, belki de bizi engelleyen çok sayıda travmatik deneyimlerimiz olduğu için, belki de bazılarımız bir yere saplı kalarak kendimizden avantaj sağlamak için, inkar ve ulusal direniş içinde kaldık. Önümüzde duran yeni dönemin vizyonuna sahip olmayanların halkı yönlendirdiği ve teşvik ettiği bir direniş.

9. Ve Kıbrıslı Türkler ayaklanmalarını tamamladıkları için (ve Kıbrıslı Rumların hayırı ile referandumda yedikleri şamara rağmen), 2005 yılında, ayaklanmaya katılan ve çözüme inanan ve (Denктаş'ın 50 yıldır savunduğu ve ileri götürdüğü tam aksine) Kıbrıslılar için gerçek bir federal Kıbrıs istediğini söyleyen solcu bir Kıbrıslı Türk politikacıyı iktidara getirdiler. Ve Talat'ın varlığı, neler olup bittiğini halkın anlamaya başladığı özgür Kıbrıs'ta da gerçeklerin değişmesine katkı yaptı ve yine solcu olan Demetris Hristofiyas'ı – insancıl ve nazik bir kişiyi, insana ve çözüme inanan bir lideri – iktidara taşıdı.

10. Ancak, Gerici hükümetimizle yeterince zaman kaybına uğradığımız için (Talat'ın geldiği Kıbrıslı Türk sol partinin düşmesine rağmen, Papadopoulos-Talat'ın sıraya dizilmesi bizi hiçbir yere götürmedi), her şey daha zor oldu ve Hristofiyas ile Talat'ın varlığı en nihayet bir mucize vaat etmesine rağmen, ivme yeterli değildi.

11. Maalesef, Ankara (ya da derin devlet) yolculuğun tamamlanmasını istemediği için bu mucize yarım kaldı. Ancak, özlü ilerleme olurken ve iki liderimiz yavaşça ilerlerken ve çabanın başarılı olması için uluslararası unsurun müdahale edeceğini umarken, sözümü baltalayan Kıbrıs Rum aşırı tutumlu çevrelerin demeçleri arttı ki bu da Derviş Eroğlu'nu iktidara getiren Kıbrıs Türk aşırı tutum çevrelerinin artmasına katkıda bulundu. Ve her şey aniden daha kötümser olmaya başladı.

12. Aşırı tutumlular yollarına devam ederek Talat ya da Eroğlu, sadece Ankara yapabilir demektedirler. Öyle olsun ya da olmasın, şimdi, Gül-Erdoğan yoluyla Türkiye'nin bir anlaşmaya varabilmeleri için (Türkiye'nin başkanlığını üstlenmeyi kabul ettiği) aynı masada onları buluşturarak – Avrupa Birliği'ni, Birleşmiş Milletleri, İngiltere'yi,

Yunanistan'ı ve tabii ki iki toplumu - ileri götürmeye çalıştığı Avrupalı imajını ve çabasını kullanmaktan başka seçeneğimiz kalmamıştır. Anastasiades bunu iki liderin genişletilmiş görüşmeleri olarak adlandırmaktadır, Hristofiyas, iki toplumun yanı sıra Kıbrıs Cumhuriyeti'nin de katılımı durumunda gerçekleşmesini istemektedir ve saire.

13. Ben derim ki artık zamanı geldi. Ya kazanırız ya da kaybederiz. Genişletilmiş görüşmeler fırsatını yakalayalım ve Eroğlu'nu uzlaşmaya zorlayalım ya da herkesin önünde katı tutumuyla teşhir olsun. Katı tutumu Türkiye'nin sergilemesi durumunda varsın bedelini ödesin. Görüşmelerin temelini şimdiye kadar anlaşmaya varılan ilkelere temelinde olması durumunda ne kaybederiz? Tam tersine, Türkiye'nin bu aşamada ilerici ve açık fikirli ve Avrupalıları kazanma isteğinde görünmesi nedeniyle sadece kazançlı çıkabiliriz. Çünkü Kıbrıs konusunu başka ne şekilde çözebileceğimize inanırız? Eroğlu ile yüz yüze görüşmelerle mi? Aradan yüzyıl geçse bile masada yalnız olması ve çerçeve ile arabuluculuk olmaksızın onunla anlaşmaya varmak mümkün değildir.

14. O zaman açılımı nihayet yapalım. Türkiye'nin (blöf olsun ya da olmasın) önerisini kapalım ve paket çözüm üzerinde ivedilikle bir anlaşmaya vararak adamıza ve halkımıza bir gelecek vaat etmeyen taksimin sefaletinden kendimizi kurtaralım. İşgalin sonlandırılması, yerleşimin durdurulması, mülkiyet ve kültürel miras haklarımızın ihlaline son verilmesi için ayağa kalkalım. Yeniden yapılanmaya ve geri dönüşe bir şans verelim. Kıbrıs'ta ve dışarıda sıradan insanlar arasında saygı göreceğimiz bir şekilde harekete geçelim. İç cephemizi Kendine güven, gurur ve olasılıkla güçlendirelim. Kıbrıslı Türklerin bizi yeniden cankurtaran olarak görmelerini, (mallarımızı işgal etmelerine veya onlara yerleşmelerine rağmen) onları 50 yıldır oyalama ve yerinden olmaya mahkum eden çevrelerden ilişkilerini kesmelerini sağlayalım. Hem yumurtaları ve hem de sepetleri kaybetmeden önce bu ülkenin her yurttaşının kendine güvenini güçlendirelim. Son zamanlarda, is adamı olan bir arkadaşım, bana, çözümün olmamasından dolayı tamamen hayal kırıklığına uğradığını ve sermayesini gelecekte dışarıya taşımak için harekete geçtiğini, Kıbrıs'a yatırımı tamamen durdurduğunu söyledi. Böylece, yarım ülkeyle ve olasılıksızlarla nereye kadar gideceğiz?

15. Bir Kıbrıslı Rum ile İngiltere'de evli olan Yahudi bir profesör arkadaşım, son zamanlarda Kıbrıs'ı ziyareti sırasında, bana, milliyetçiliğin ve fanatizmin sadece yıkım getireceğini ve kendisinin, İsrail'in bir geleceği olmadığına ve önümüzdeki 50 yıl içinde Arapların sayısal üstünlüğünün baskısı altında yok olacağına inandığını söyledi. Şaşırdım, çünkü ben İsrail'i yenilmez olarak görüyordum. Bunu Yahudi bir profesör size söylediğinde ciddiye almalısınız. Aynı zamanda, bana, Kıbrıs'ın yeniden birleştirilmesi, onu kendi halkının Kıbrıs'ı, işbirliğin, insaniyetin ve olasılıkların Kıbrıs'ı haline getirilmesi için bir yol bulamamız durumunda Kıbrıs'ın da aynı kaderi paylaşacağını söyledi. Bu son konu hakkında biraz daha fazla düşünelim. Bundan şok oldum.

Yoldaşça selamlar,

Gaston Neokleous

Η Συμμαχία "Ανοικτή Κύπρος" γιορτάζει την Παγκόσμια Ημέρα Ελευθερίας του Τύπου

Η Συμμαχία "Ανοικτή Κύπρος", με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Ελευθερίας του Τύπου, 3 Μαΐου 2010, ανανεώνει την έκκλησή της για πλήρη αναγνώριση του δικαιώματος της πρόσβασης στην πληροφορία στην Κύπρο. Η Παγκόσμια Ημέρα Ελευθερίας του Τύπου (η οποία εορτάζεται από το 1993, με πρωτοβουλία των Ηνωμένων Εθνών), είναι φέτος αφιερωμένη στο δικαίωμα της πρόσβασης στην πληροφορία - το δικαίωμα για όλους, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιογράφων, να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που κατέχουν οι κυβερνήσεις και άλλοι δημόσιοι φορείς.

Σύμφωνα με την UNESCO, το δικαίωμα της πρόσβασης στην πληροφορία αποτελεί ένα ουσιώδες μέρος της ελευθερίας της έκφρασης και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης. Έχει αναγνωριστεί ως ένα θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα σε διεθνές επίπεδο, αλλά στην Κύπρο δεν είναι ακόμη πλήρως σεβαστό από το νόμο, ή στην πράξη.

Σε ολόκληρο τον κόσμο υπάρχουν πέρα από 80 νομοθεσίες σχετικές με την πρόσβαση στην πληροφορία, 40 από τις οποίες στην Ευρώπη. Στην ΕΕ, 23 από τις 27 χώρες έχουν τέτοια νομοθεσία και υπάρχουν κανονισμοί που παρέχουν δικαιώματα πρόσβασης στα έγγραφα της ΕΕ. Από τις χώρες χωρίς νομοθεσία, η Μάλτα πρόκειται να σύντομα να εφαρμόσει νομοθεσία, ενώ η Ισπανική κυβέρνηση ετοιμάζει προσχέδιο νόμου που αναμένεται να εγκριθεί το 2010. Αυτό αφήνει μόνο την Κύπρο και το Λουξεμβούργο να υστερούν. Το Λουξεμβούργο είναι μια μικρή χώρα διάσημη για το τραπεζικό απόρρητο. Και η Κύπρος; Δεν υπάρχει τέτοια νομοθεσία στην Κυπριακή Δημοκρατία και ένα ανάλογο πρότυπο εφαρμόζεται σε πολύ χαμηλό βαθμό στο βόρειο μέρος της Κύπρου.

Το δικαίωμα να γνωρίζεις κάποιος δεν είναι μόνο μια προϋπόθεση για την ελευθερία του τύπου - ενδυναμώνει επίσης τους πολίτες παρέχοντας τους με πληροφορίες και δεδομένα. Δημόσια σώματα που έχουν διαφάνεια είναι πιο υπόλογα στο κοινό. Έχοντας τις πληροφορίες είναι το κλειδί για την προστασία των άλλων ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος. Μόνο με τις πληροφορίες μπορεί το κοινό να συμμετέχει με ένα διαρκή και αποτελεσματικό τρόπο στην λήψη αποφάσεων της κυβέρνησης.

Η Συμμαχία "Ανοικτή Κύπρος" είναι μια δικαιοδική πρωτοβουλία, η οποία με την στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεκίνησε επίσημα τις διεργασίες της από τον Απρίλιο του 2010, για την προώθηση του δικαιώματος πρόσβασης στις πληροφορίες που κατέχουν οι δημόσιοι φορείς. Οι δημοσιογράφοι καλούνται να συμμετάσχουν και να υποστηρίξουν τη Συμμαχία και να ξεκινήσει μια δημόσια συζήτηση σχετικά με τη σημασία αυτού του δικαιώματος.

"Οι εγγυήσεις για την Ελευθερία του Τύπου και οι μηχανισμοί πρόσβασης σε πληροφορίες θα πρέπει να αποτελέσουν προτεραιότητα για όλα τα δημοκρατικά σύνολα στην Κύπρο, ειδικά για τις οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών", δήλωσε ο Ντερβίς Μουσαννίφ, Γενικός Γραμματέας του Κυπριακού Συνδέσμου Ε.Ε. (Κίβρις ΑΒ Δερνεγι - KAB).

"Η συμμετοχή στη Δημοκρατία και η κρατική διαφάνεια εξαρτώνται από πολίτες που είναι καλά ενημερωμένοι", δήλωσε ο Ορέστης Τριγγίδης, Συντονιστής Έργων του Ιδρύματος Κοινωνικοπολιτικών Μελετών (ΙΚΜΕ).

Η Συμμαχία "Ανοικτή Κύπρος" θα προβεί σε μία νομική ανάλυση, θα διοργανώσει σεμινάρια για τα μέλη της

κοινωνίας των πολιτών, και θα καταγράψει τα σημερινά επίπεδα διαφάνειας. Θα οργανώσει δημόσιες διαβουλεύσεις σχετικά με τις συστάσεις για την προώθηση του δικαιώματος στην πρόσβαση στην πληροφορία στην Κύπρο. Επί του παρόντος, τη Συμμαχία απαρτίζουν ο Κυπριακός Σύνδεσμος Ε.Ε. (Κίβρις ΑΒ Δερνεγι - KAB), το Ίδρυμα Κοινωνικοπολιτικών Μελετών (ΙΚΜΕ) και ο οργανισμός Access-Info Europe.

"Οι δημοσιογράφοι παίζουν σημαντικό ρόλο για την εξασφάλιση του δικαιώματος συμμετοχής του ευρύτερου κοινού σε δημόσιες διαβουλεύσεις με ένα τεκμηριωμένο τρόπο. Οι δημόσιοι φορείς πρέπει επομένως να ανταποκρίνονται

πλήρως σε αιτήματα δημοσιογράφων για πληροφορίες", είπε ο David Pardo, Συντονιστής Έργων του οργανισμού Access-Info Europe.

Η Συμμαχία "Ανοικτή Κύπρος" προσκαλεί τους δημοσιογράφους και όλους τους πολίτες στην ιστοσελίδα της πρωτοβουλίας, www.accessinfocypus.eu, όπου μπορούν να βρουν διάφορες πληροφορίες, εργαλεία και συμβουλές, όπως επίσης να εγγραφούν ώστε να συμμετάσχουν στη Συμμαχία.

Αυτή η διακοινοτική πρωτοβουλία συνδυάζει διάφορες δραστηριότητες έρευνας και υπεράσπισης, συμπεριλαμβανομένης και μιας εξαντλητικής παρακολούθησης της σύγχρονης συμπεριφοράς των θεσμών σχετικά με το δικαίωμα να γνωρίζεις όπως επίσης και μια σειρά από στρογγυλές τράπεζες με δημοσιογράφους και δημόσιους αξιωματούχους.

Η ιστοσελίδα του προγράμματος (www.accessinfocypus.eu) έχει σχεδιαστεί για να γίνει ένα κομβικό σημείο το κοινό, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι δημοσιογράφοι θα αναζητούν, θα λαμβάνουν και θα μεταδίδουν πληροφορίες και πόρους σχετικά με το δικαίωμα να γνωρίζεις στην Κύπρο.

Şeffaf Kıbrıs Koalisyonu Dünya Basın Özgürlüğü Gününü Kutladı

insan haklarının savunulması ve çevrenin korunmasında kilit rol oynar. Halk bilgiye ulaşabilirse ancak kendisini etkileyecek hükümet kararlarına etkili ve sürdürülebilir şekilde katkı sağlayabilir.

Avrupa Birliği'nin de desteği ile, Nisan 2010'da açılışını yapan Şeffaf Kıbrıs Koalisyonu kamu kuruluşlarının ellerinde bulunan bilgilere ulaşım hakkını teşvik etmek amacı ile kurulan iki toplumlu bir inisiyatifdir. Bu yeni inisiyatif Gazetecileri de koalisyona katılmak ve desteklemek için ve bu önemli konuda halk arasında yapıcı tartışmaları tetiklemeye yönelik çalışmalar yapmak için davet etmektedir.

KAB Proje Koordinatörü Faika Deniz Paşa "Basın özgürlüğü garantisini ve bilgiye ulaşım mekanizmaları özellikle Sivil Toplum Örgütleri başta olmak üzere tüm demokratik kurumların önceliği olmalıdır" demiştir.

İKME Proje Müdürü Orestis Tringides "demokratik katılım ve devlet şeffaflığının yeterli bilgi sahibi kişilerin varlığına bağlı olduğunun" altını çizdi.

Şeffaf Kıbrıs Koalisyonu yasal araştırmalar yapacak, sivil toplum için eğitimler düzenleyecek ve mevcut şeffaflık seviyesini inceleyecektir. Kıbrıs'ta bilgi edinme hakkını ilerletmek konusunda öneriler sunmak üzere kamu ile iştişarelerde bulunacaktır. Koalisyon, Kıbrıs AB Derneği (KAB), Sosyo-politik Araştırmalar Vakfı (İKME) ve Access Info Europe tarafından oluşturulmuştur ve büyümeyi hedeflemektedir.

Access-Info Europe Proje Koordinatörü David Pardo "Halkın kamuoyu tartışmalarına bilinçli katılımlarını sağlamakta gazetecilerin büyük rolü vardır. Bu nedenle, kamu kuruluşları gazetecilerin bilgiye erişim taleplerine karşılık vermelidirler" demiştir.

Söz konusu toplumlararası girişim kamu kurum ve kuruluşlarının mevcut öğrenme hakkı konusundaki tutumlarını içeren kapsamlı denetimi vede basın mensupları ve kamu görevlileri ile yuvarlak masa toplantılarını kapsayan çeşitli araştırma ve hukuki aktiviteleri içermektedir. Projenin web sayfası (www.accessinfocypus.eu) halkın, sivil toplum örgütlerinin ve basın mensuplarının Kıbrıs'ta öğrenme hakkı konusunda bilgi alış verişini yapabilecekleri bir merkez olacaktır.

İlke Dağlı - Kıbrıs AB Derneği

Şeffaf Kıbrıs Koalisyonu, 3 Mayıs 2010 Dünya Basın Özgürlüğü Gününün altını çizerek, Kıbrıs'ta bilgi edinme hakkının tam olarak uygulanması çağrısını yeniler.

1993 yılında BM tarafından ilk kez başlatılan Dünya Basın Özgürlüğü Günü bu yıl, gazeteciler dahil, herkesin devletin elinde olan bilgilere erişim hakkını öngören Bilgi Edinme Hakkı'na adanmıştır.

UNESCO'ya göre Bilgi Edinme Hakkı ifade özgürlüğü ve medya özgürlüğünün

önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu hak, uluslararası topluluk tarafından temel bir insan hakkı olarak tanınmasına rağmen, Kıbrıs'ta yasal olarak ve icraatta bütünüyle uygulanmamaktadır.

Dünya genelinde 40'ı Avrupa'da olmak üzere, 80'in üzerine Bilgiye Ulaşma Yasası vardır. 27 AB üye ülkesinin 23'ünde bu kapsamda yasa ve AB belgelerine ulaşılabilmesi hakkını tanıyan Tüzük bulunmaktadır. Yasası olmayan ülkelerden Malta söz konusu yasayı yasalaştırmak üzeredir ve İspanya hükümeti de 2010 yılı sonu kabul edilmesi beklenen taslağı hazırlamaktadır. Bu durumda sadece Kıbrıs ve Lüksemburg demokratik ülkelerin gerisinde kalmaktadır. Kıbrıs Cumhuriyeti'nde böyle bir yasa bulunmamakta, Kuzeyde yürürlükte olan benzer normlar da yeterli olarak uygulanmamaktadır.

Öğrenme hakkı sadece basın özgürlüğü için ön şart olmayıp aynı zamanda yurttaşları bilgi ve gerçeklerle donatarak güçlü kılar. Şeffaf kurumlar halka karşı daha sorumlu olurlar. Bilgi edinme diğer